

≡ Eesti
≡ Kontsert
≡ 85

Aavik & Ruubel

Karolina Aavik klaver • Kärt Ruubel klaver

admirals

Eesti Kontserdi hooaja peatoetaja

admirals.group

R 17. APRILL 2026 19.00 Pärnu kontserdimaja suur saal
N 07. MAI 2026 19.00 Estonia kontserdisaal

Aavik & Ruubel

Karolina Aavik klaver

Kärt Ruubel klaver

Cécile Chaminade (1857–1944)

„Six pièces romantiques“ / „Kuus romantilist pala“ neljale käele op. 55 (~1890) 12'

1. „Primavera“ / „Kevad“
2. „La chaise à porteurs“ / „Kandetool“
3. „Idylle arabe“ / „Araabia idüll“
4. „Sérénade d'automne“ / „Sügise serenaad“
5. „Danse hindoue“ / „Hindu tants“
6. *Rigaudon*

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847)

Andante ja *allegro brillante* neljale käele op. 92 (1841) 10'

Cécile Chaminade

„Valse carnavalesque“ / „Karnevalivalss“ kahele klaverile op. 73 (1894) 7'

V A H E A E G

Germaine Tailleferre (1892–1983)

„Jeux de plein air“ / „Mängud vabas õhus“ kahele klaverile (1917) 10'

1. „La tirelittaine“
2. „Cache-cache Mitoula“

Claude Debussy (1862–1918)

„Petite suite“ / „Väike süit“ neljale käele L. 65 (1888–1889) 12'

1. „En bateau“ / „Paadisõit“ (*Andantino*)
2. „Cortège“ / „Rongkäik“ (*Moderato*)
3. Menuett (*Moderato*)
4. Ballett (*Allegro giusto*)

John Coolidge Adams (*1947)

„Hallelujah Junction“ kahele klaverile (1996) 17'

Cécile Chaminade oli „kauni ajastu“ (*belle époque*) menukamaid prantsuse heliloojaid ja pianiste, kes särava ande ja ärivaistu toel rajas endale rahvusvahelise karjääri meeste domineeritud muusikamaailmas. Eraõpetajate käe all pillimängu ja komponeerimist õppinud muusiku kontserditurneed viisid ta Euroopast Ameerikani, kus ta võlus publikut oma kaunite klaveripaladega. Tema populaarsus ookeani taga oli nii suur, et tekkisid „Chaminade'i klubid“ – selle liikumise kõrgajal oli taoliseid klubisid USAs üle kaheksa.

Kuigi Cécile Chaminade väljendas end mitmetes žanrites, peitus tema edu võti eelkõige klaverile loodud karakterpalades. Need on sündinud Pariisi salongikultuuri keskel ja peegeldavad hilisromantilise ajastu ideaale, kätledes endasse meloodilise ilu, vormiselguse, mahedalt kromaatilised harmooniad, prantslasliku elegantsi, vaimukuse ja tehnilise sära. Eeskujudena on tal silme ees seisnud Schumann, Chopin ja Mendelssohn.

1890. aasta paiku loodud „**Six pièces romantiques**“ („**Kuus romantilist pala**“) *op. 55* esindavad parimal viisil Chaminade'i eelistatud loomevaldkonda. Iga pala loob erineva meeleolupildi, ammutades inspiratsiooni loodusest, tantsust või eksootikast, moodustades kokku mitmekesise ja ühtaegu tervikliku muusikalise galerii.

„Kauni ajastu“ Pariisi salongikultuuri särava tunnusteosena tõuseb esile „**Valse carnavalesque**“ („**Karnevalivalss**“) *op. 73* (1894), mis näitab autori virtuossemat külge. Tegemist on rütmienergiast pulbitseva kontsertvalsiga, mis peegeldab karnevali mängulist vaimu ning loob elava ja piduliku atmosfääri.

„Kui sa tahad leida üles nõrgad küljed interpreedi tehnikas, palu tal mängida kümme takti Mozartit või Mendelssohni.“ Nii on öelnud George Bernard Shaw, arutledes Mendelssohni klaveriteoste „lihtsuse“ üle. Kuigi tema klaverimuusika võib noorele pianistile paista lihtsakoeline, osutub see lähemal süüvimisel ootamatult keerukaks.

Sarnaselt Mozartiga pälvis **Felix Mendelssohn Bartholdy** imelapse kuulsuse ning kirjutas kogu heliloojakarjääri jooksul klaverimuusikat. Tema klaveriloomingu tipuks on kuus kogumikku „Sõnadeta laule“ (1832–1845), millega autor lähenes salongimuusika piirimaile. Grandioosne on Mendelssohni tsükkel „Prelüüdid ja fuugad“ *op. 35*, mis reedab tema huvi Johann Sebastian Bachi muusika vastu. Tähelepanu väärivad ka Mendelssohni klaverisonaadid. Lisaks nimetatutele on ta loonud klaverile fantaasiad, variatsioone ja mitmesuguseid lühipalu.

Andante ja allegro brillante op. 92 oli Mendelssohni kink Clara Schumannile, kellega koos ta esitas teost nädal pärast selle valmimist 1841. aasta märtsis toetuskontserdil Gewandhaus-orkestri pensionifondi heaks. Teos moodustub kahest kontrastsest pooldest: esimene osa sarnaneb oma olemuselt Mendelssohni „Sõnadeta lauludega“, sellele järgneb ülevoolav, sädelev ja mänguline *allegro brillante*. Kui kirjastus Breitkopf & Härtel 1851. aastal teose publitseeris, oli *andante*-osa sellest välja jäetud. Tervikuna ilmus teos alles 1994. aastal E. G. Heinemanni kirjastuse poolt.

Germaine Tailleferre kuulus ainsa naisliikmena 20. sajandi prantsuse heliloojate rühmitusse Les Six (Kuuik), kes vastandas end romantismi ja impressionismi esteetikale ning laskis end mõjutada ekstreemantse helilooja Erik Satie ja uuendusmeelse literaadi Jean Cocteau ideedest. Sellesse gruppi kuulumine tõi Tailleferre'ile küll varase edu, ent jättis ta siiski oma meeskollegide varju. Osalt tulenes see tema tagasihoidlikust loomusest ja oskamatuses oma loomingut turundada, mistõttu on teda nimetatud nii Kuuiku „printsessiks“ kui ka „müürlilleks“.

Tailleferre kohtas oma muusikuteel algusest peale takistusi: isa ei soosinud tütre kavatsust Pariisi konservatooriumi astuda, mistõttu ta tegi seda salaja; hiljem järgnesid

kaks põgusat ja õnnetut abielu – kumbki abikaasa ei toetanud tema kunstilisi ambitsioone. Lisaks varjutasid tema elu rahalised raskused, kaks ilmasõda ja vanaduspõlves ka tervisemured. Omamoodi vastukaaluna isiklikele katsumustele on Tailleferre'i muusika optimistlikult helge ja mänguline. Ta säilitas loomingulise vitaalsuse kuni kõrge eani (ta suri 91-aastaselt), jättes endast maha umbes 300 teost kõigis põhžanrides.

„Jeux de plein air“ („Mängud vabas õhus“) kahele klaverile on loodud 1917. aastal, kui Tailleferre õppis Pariisi konservatooriumis. See selge, leidliku ja vahetu helikeelega teos köitis koheselt Erik Satie tähelepanu – ta nimetas noort autorit oma „muusikaliseks tütreks“ ning aitas kaasa tema tuntuse kasvule. Klaveriteos koosneb kahest osast, mis on saanud nime prantsuse traditsiooniliste õuemängude järgi: *la tirelittaine* (laste ringmäng koos lauluga) ja *cache-cache mitoula* (peitusemäng).

„Ma armastan muusikat kirglikult. Seetõttu püüan seda vabastada viljatutest traditsioonidest, mis seda lämmatavad,“ on öelnud **Claude Debussy**, kelle värvidest ja varjunditest tulvil helikeel mõjus 19.–20. sajandi vahetuse prantsuse muusikamaastikul värske tuulepuhanguna. Temast hakati rääkima kui muusikalisest impressionistist, ja kuigi Debussy

ise ei soovinud end selliselt sildistada, osutus tema isikupärase helikeele väljaarendamine muusika tulevikusuuna suhtes sama tähtsaks kui impressionistide teosed 20. sajandi maalikunstile.

Debussy õppis Pariisi konservatooriumis nii klaverit kui ka kompositsiooni ja kirjutas kogu loometee vältel oma pillile miniatuure, mis leidsid koha klaverirepertuaari kullafondis. Autori varasesse loominguaega kuuluv klaveriduett „**Petite suite**“ („**Väike süit**“) L. 65 valmis aastail 1888–1889 ning kõlas esmakordselt 2. veebruaril 1889 privaatkontserdil Pariisi salongis, kus autoriga koos musitseeris kirjastaja Jacques Durand. Võimalik, et teos sündis just tema õhutusel, kantuna soovist rahuldada amatöörmuusikute suurt nõudlust neile jõukohase kammerrepertuaari järele – igatahes üllitas Durand süidi juba samal kuul. Sihtgrupile mõeldes pole Debussy teost koormanud üleliigse keerukusega, vaid loonud võluva ja mängurõõmu pakkuva dueti, milles mõlemal mängijal on enamvähem sarnase kaaluga partiid.

„Väike süit“ koosneb neljast lühikesest karakterpalast, millest kaks esimest on inspireeritud Paul Verlaine'i luulekogust „Fêtes galantes“ („Galantsed peod“, 1869). Avapala „En bateau“ („Paadisõit“) on barkarool, kus õõtsuvate arpedžode taustal hõljub lüüriline meloodia, maalides pildi

mänglevatest lainetest kuuvalgel ööl. Koomilise alatooniga teise osa aluseks on Verlaine'i luuletus „Cortège“ („Rongkäik“), mis kirjeldab aristokraatlikku daami koos oma lemmiklooma ja teenijaga. Kolmas osa on väarikas ja graatsiline menuett ning süidi lõpetab hoogne ja rütmikas „Ballett“.

John Adams on üks kaasaegse muusika mõjukamaid heliloojaid, kelle looming ühendab minimalismi korduvad mustrid, džässilikud kõlad, romantilisele muusikale omase aeglase kulgemise ja popmuusika vahetu emotsionaalsuse. Oma äärmiselt mitmekülgse loominguga kõnetab ta väga laia publikut, mis on nüüdisaja süvamuusika autori puhul haruldane saavutus. Lisaks on Adams tunnustatud dirigent, kes seisab maailma juhtivate orkestrite ees, ning kõrgelt hinnatud ja teravapilguline publitsist.

„**Hallelujah Junction**“ (1996) on energiast pakatav teos kahele klaverile, mis sai oma nime California-Nevada piiril asuva veoautode peatuskoha järgi helilooja suvemaja lähedal. „Aastate jooksul sõitsin sealt korduvalt läbi ja mõtlesin, milline muusikateos võiks kanda pealkirja „Hallelujah Junction“. Tegemist oli juhtumiga, kus hea pealkiri vajas teost – nii ma siis kirjutasin selle kahe klaveri teose,“ on öelnud Adams. Pala koosneb neljast omavahel seotud osast, mis

kasvavad välja sõna „hal-le-luu-ja“ rütmimustrist – lühikesed motiivid põrkuvad kahe klaveri vahel väikese ajalise nihkega edasi-tagasi, mis loob kajaefekti ja hägustab pulsitaju.

Adams komponeeris teose oma headele sõpradele Grant Gershoniile ja Gloria Chengile, kes töid selle esiettekandele 1998. aasta aprillis Los Angelese kunstimuuseumis (Getty Center). Loo pühendus kuulub Ernest Fleischmannile, kes oli pikki aastaid Los Angelese muusikaelu suunav jõud. Pealkirja „Hallelujah Junction“ kannab ka helilooja eluloo- ja mälestusteraamat (2008), milles ta avab oma loomingu tagamaid, kirjeldab paeluvalt 1970. aastate California rikkaliku muusikamaastikku, oma nimekaid kolleege (sh John Cage, Steve Reich ja Philip Glass) ning kõneleb süvamuusika loomise väljakutsest ajas ja riigis, kus tähelepanu on suuresti popkultuuril.

Evelin Kõrvits

Karolina Aavik
Foto: Kaupo Kikkas

Karolina Aavik on tunnustatud ja rahvusvaheliselt hinnatud eesti pianist, kelle kunstiline tegevus on pälvinud laialdast tähelepanu. 2023. aastal osales ta mainekas Deutsche Grammophoni sarjas „Rising Stars STAGE+“, mis toob esile noori ja andekaid muusikuid nende teel rahvusvahelise karjääri suunas. Karolina keskendub peamiselt kammermuusikale ning esineb regulaarselt nii Eestis kui ka Saksamaal, samuti mainekates kontserdisaalides ja festivalidel üle kogu Euroopa. Ta on musitseerinud koos Jyväskylä Sinfonia ja Tallinna Kammerorkestriga.

Cristian Măcelaru kutsel esitasid Karolina Aavik ja Hans Christian Aavik George Enescu festivalil (2025) Enescu viiulisonaatide tsükli.

Karolina Aavik lõpetab praegu õpinguid Frankfurdi Muusika- ja Esituskunstide Kõrgkoolis prof Angelika Merkle juhendamisel, olles varasemalt omandanud magistrikraadi Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias dotsent Sten Lassmanni klassis. Oma oskusi on ta täiendanud mitmete maailmakuulsate pedagoogide käe all, sealhulgas professorid Christoph Eggner ja Evgeni Sinaiski Viinis, samuti Kirill Gerstein, Robert Levin, Steven Isserlis, Claudio Martínez Mehner, Sophia Rahmani, Dénes Várjon, Cristian Măcelaru, Gary Hoffman ja Antje Weithaas.

Karolina Aavik on esinenud nii Eesti kui ka rahvusvahelistel festivalidel, näiteks Pärnu muusikafestival, Usedomi muusikafestival, Tallinna Kammermuusika festival jpt, kinnistades oma kohta tiptasemel muusikute seas. Käesoleval hooajal on ta osalenud mitmetes Kronbergi Akadeemia projektides, musitseerides koos tunnustatud muusikutega, nagu Inmo Yang, Hana Chang, Elias David Moncado, Pauline van der Rest, Bryan Cheng, Haesue Lee, Cosima Soulez Larivière, Ivan Skanavi ja Dmõtro Udovitšenko.

Kärt Ruubel
Foto: Kaupo Kikkas

Pianist **Kärt Ruubel** on kirklik kammermuusik, kes on esinenud mainekates kontserdipaikades üle kogu Euroopa: Berliini Filharmoonia ja Kontserdimaja, Amsterdami Concertgebouw, Luxemburgi Filharmoonia jpt. 2018. aasta aprillis debüteeris ta Berliini Filharmoonia kontserdisarjas „Debüt im Deutschlandfunk Kultur“ koos oma viiuldajast kaksikõe Triin Ruubeliga. Samal aastal ilmus Kärdi esimene sooloalbum „Auff die Mäyerin“ (Genuin Classics), millel kõlavad barokiajastu heliloojate Bachi, Händeli, Fuxi ja Frobergeri looming. 2025. aasta sügisel tuli välja Ruubeli teine plaat, mis

on pühendatud Eduard Tubina klaveri- ja kammermuusikale. Saksa plaadifirma MDG poolt välja antud salvestis oli Eesti Muusikaauhindadel üks aasta klassikaplaadi nominente.

Kärt Ruubel on soleerinud mitmete orkestrite ees ning salvestanud Põhja-Saksa (NDR) ja Lääne-Saksa Ringhäälingule (WDR), BBC-le ja Baieri Raadiole (BR Klassik). Kammermuusikuna on ta üles astunud festivalidel, nagu Gezeiten Festival, Festspiele Mecklenburg-Vorpommern ja Pärnu muusikafestival. Koos Triin Ruubeliga on ta esinenud Saksamaal, Eestis, Rootsis, Itaalias ja Šveitsis.

Kärt on Saksamaal tegutseva nüüdismuusikaansambli Neophon Ensemble asutajaliige. Selles koosseisus mängides on ta teinud koostööd selliste heliloojatega nagu Wolfgang Rihm, Peter Ruzicka ja Jörg Widmann. Ta tõi 2014. aastal Euroopa esiettekanndele kanada-saksa helilooja Marc Sabati klaverikontserdi „Lying in the grass, river and clouds“

ning soleeris 2015. aastal Walter Zimmermanni klaverikontserdis „Ataraxia“. 2024. aastast kuulub ta kaasasutajana tunnustatud eesti muusikuid ühendavasse kollektiivi Ludensemble, mis žongleerib nii muusikas, ajas, meediumites kui ka vormis. Alates 2022. aastast on Kärt kammermuusikafestivali „Kammermuusika Fotografiskas“ kunstiline juht. Lisaks esineb ta regulaarselt pianisti ja tšelestamängijana Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri koosseisus.

== Eesti
== Kontsert
== 85

Stegreif

Improviseeriv sümfooniaorkester

Muusikaline juht **Sebastian Caspar** • Lavastus **David Fernández, Franziska Ritter**
Rekomponeeritud Beethoveni sümfoonia nr 3 Es-duur

K 29. APRILL 19.00 Pärnu kontserdimaja
N 30. APRILL 19.00 Estonia kontserdisaal
R 1. MAI 19.00 Vanemuise kontserdimaja

eestikontsert.ee

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO

OLEREX

VEHO

SORAINEN

SELVER
Hea mõte

myfitness
world class gym & studios

/eestikonsert

/eesti_konsert

eestikonsert.ee